

Sponsor in de kijker: Rob Koch - Atelier De Ganzenweide

door Boris Horemans

Voor vele boekbinders is hij geen onbekende; integendeel! Zijn naam is in het boekbindersvak verworpen tot een huishoudnaam: Rob Koch. Al verschillende jaren is hij trouw lid van onze Brabantse Boekbindersgilde, waar hij enkele jaren geleden een workshop Gekruiste Structuurband gaf, en vorig jaar verzorgde hij zelfs, met medewerking van Jan Camps, een bijdrage over de grote Antwerpse boekbinder Laurent Peeters. Hoog tijd dus om hem even voor het voetlicht te brengen.

Rob was beroepsmatig actief als openbaar accountant, het Nederlands equivalent van bedrijfsrevisor. Een vijftiental jaar geleden legde hij zijn praktijk neer om wat meer van het leven te kunnen genieten, maar van stilzitten was bij Rob allerminst sprake. Tijdens een bezoek aan een boekenbeurs in zijn thuisbasis Uithoorn – fraai gelegen aan de rivier de Amstel, welke naar Amsterdam stroomt en aldaar uitmondt in het IJ – zag hij een boekbinder aan het werk. Hij was meteen gegrepen door dit mooie ambacht en meldde zich spoorslag aan voor de tweejarige cursus handboekbinden aan het Grafisch Lyceum te Amsterdam, die hij met succes voltooide. Daarna vervolmaakte hij zich met allerhande cursussen en workshops, en omschrijft hij zich ook wel als autodidact. Rob, bescheiden als hij is, zegt hier zelf over dat het

boekbinden hem veel genoeg brengt, ook al ziet hij anderen het er veel beter van af brengen. Dit hindert hem echter geenszins.

Op het grafisch Lyceum plooden zij steeds vellen wit papier tot katernen, die vervolgens werden ingebonden, al naar gelang de boekband die op dat moment werd aangeleerd. Rob werd niet bepaald vrolijk van zulke lege boeken. Uit balorigheid maakte hij daarom katernen van een rechtenvrij boekje: *De Kleine Johannes* van Frederik van Eeden. Dit viel zeer in de smaak bij boekbinders en al snel kwam de roep naar meer; Een fenomeen was geboren: de boekjes in losse katernen van Rob Koch! Het tweede boekje in rij was *Psyche* van Louis Couperus. Ook in België werden deze uitgaven opgemerkt en kwam de vraag om ook Belgische auteurs op te nemen in zijn 'fondsenlijstje'. Rob kwam daarmee bij Willem Elsschot terecht. Het Willem Elsschotgenootschap had hier wel oor naar, en bracht Rob in contact met uitgeverij Athenaeum-Polak en Van Gennep, die namens de erven van Willem Elsschot, pseudoniem van Alfons De Ridder, de rechten op zijn werken beheerde. De uitgevers waren Rob goed gezind en zodoende kwamen er ook losse katernen van *Lijmen/Het Been*, *Gedichten* en vervolgens *Villa Des Roses*. Rob beraadt zich momenteel over een heruitgave in losse katernen van *Kaas*. De leden van onze gilde hebben

hier ongetwijfeld wel oor naar! Rob heeft daarenboven ook een fijn oog voor grafische vormgeving. Hij ging voor de uitgave van *Villa Des Roses* terug naar het oorspronkelijke zetwerk van de eerste uitgave uit 1913. Deze werd door Rob digitaal gezet in de oorspronkelijke Hollandse Mediæval letter, een ontwerp van Sjoerd de Roos uit 1912, en hield vast aan de oorspronkelijke pagina indeling, regel- en woordafbrekingen.

Doorheen de jaren bouwde Rob prima contacten op met de uitgeverwereld, waardoor hij er ook in slaagde om meer hedendaagse werken ter beschikking te stellen. Aanvankelijk waren dat zogenaamde 'uithouders', katernen die net voor ze de bindstraat in gingen, uit het proces werden gehaald. De katernen waren daarom precies gelijk aan de katernen in de boeken die gebonden in de handel terecht kwamen. Dit waren doorgaans katernen van 32 pagina's, wat voor de boekbinder minder interessant is. Bij het rondslaan van het boek ontstaan er aan de snede immers 'trapjes'. In de laatste uitgave, *De Amerikaanse prinses*, werd op vraag van Rob een speciale dertiende druk in een oplage van 200 exemplaren gecreëerd, waarbij de katernen geen 32 maar 16 pagina's telden. Geen moeite is Rob dus teveel om ons boekbindgenot naar ongekende hoogten te tillen! Verschillende van zijn uitgaven werden dan ook geselecteerd voor mooie

boekbindevenementen, zoals het Koppermaandagproject van 't Ambachtshuys in Den Haag.

Interessant zijn ook de mooie heruitgaven van meer historische werken over boekbinden. Zo kan je bij Rob terecht voor een facsimile uitgave van het *Kort Onderwijs van het boeckenbinden* door Dirck de Bray uit 1658. Het betreft hier de eerste Nederlandstalige instructie voor het boekbinden in leder en perkament. Koert van der Horst en Clemens de Wolf verzorgden een uitgebreide inleiding, een transcriptie van de oorspronkelijke tekst, een hertaling naar hedendaags Nederlands en een Engelse vertaling van de tekst. Dit alles prachtig uitgegeven in kleur! Daarnaast slaagde Rob er ook in om een regeling te treffen met de erven van Laurent Peeters, om een facsimilé te maken van het *Handboek voor den Boekbinder*, vele jaren hét standaardwerk voor de boekbinder! Rob kon ook enkele door Peeters gebonden en vergulde boeken verwerven, die hij met veel liefde en respect omringd. Momenteel treft Rob met enkele mensen voorbereidingen voor een evenement rond Laurent Peeters, waarover we spoedig meer nieuws zullen krijgen.

Misschien nog het vermelden waard voor onze leden: naar aanleiding van de miniatuurboekenwedstrijd van de Stichting Handboekbinden, plaatste Rob miniatuurkaternen van het boek *Neeltjes Verzamelde Recepten* op zijn website, die je zelf – geheel gratis – kan afdrukken en tot katernen plooiën. De secretaris van de Brabantse Boekbindersgilde laat met veel plezier weten dat de recepten in dit boek ten zeerste aan te raden zijn! Voor de minder avontuurlijke boekbinders: ook de katernen op normaal formaat zijn nog steeds bij Rob te verkrijgen!

Wie meer informatie wil, kan steeds terecht op de website van Atelier De Ganzenweide: www.ganzenweide.nl Hier vind je een compleet overzicht van alle boeken die Rob beschikbaar heeft. Je kan hier ook terecht voor inspirerende foto's van de eindresultaten van boekbinders die Robs boeken onder handen genomen hebben!

Bestellen kan simpelweg door Rob een e-mail te sturen op rob.koch@ganzenweide.nl

Het loont vaak de moeite om verschillende boeken tegelijk te bestellen, of samen met andere leden van de gilde te bestellen. Dat scheelt soms aardig in de verzendkosten!

Het atelier van Rob

De befaamde 'Ganzenweide'

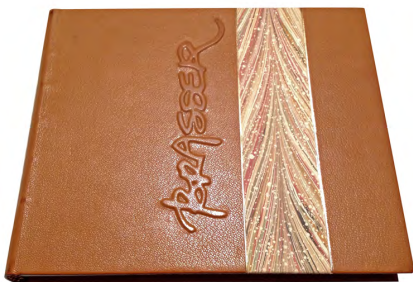

De grote wedstrijd Brassier: de resultaten

Na vele uren piekeren over ontwerp en vormgeving, gevolgd door zo mogelijk nog meer uren noeste arbeid, lagen er aan het einde van het Vrije Atelier van 14 januari 2017 5 anonieme banden in een verzegelde verpakking in een daarvoor voorziene doos in het atelier. Tijdens onze nieuwjaarsreceptie op 28 januari 2017, maakte een professionele jury, bestaande uit Jan Eyskens, Greet Lembregts en Mariella Vander Niepen, de resultaten van onze Grote wedstrijd Brassier bekend.

De Jury weerhield volgende drie boeken voor de top 3; een korte bloemlezing uit het juryverslag:

1ste plaats: Boek ingebonden door Boris Horemans. Het betreft een zeer stijlvolle Franse band in licht bruin leder, waarbij alle materialen zorgvuldig werden gekozen om in mooie harmonie met elkaar te zijn. Opvallend is daarbij ook het handbestoken dubbel kapitaal in drie kleuren en de elegante handgemarmerde schutbladen. Het zelfde handmarmar werd ook in het voorplat verwerkt. Meest in het oog springende element is het mooi uitgewerkte reliëf op het voorplat.

2de plaats (bovenste twee foto's rechts): Boek ingebonden door Danny Moons. Het betreft een band volgens de methode Jean De Gonet. Dit boek valt op door de moderne vormgeving met stijlvolle kleuren en het strakke naaisel, dat mooi tot uiting komt op de rug van het boek, waar de naaisels zichtbaar blijven. De rug en de borden zijn zorgvuldig samengebracht en de naaibandjes werden zorgvuldig in de borden gebracht. De kartondikte van de sleuven is mooi afgewerkt.

3de plaats (onderste twee foto's rechts): Boek ingebonden door Jean De Rése, Het betreft een Franse band, halve band met hoeken, in groen leder. De platten werden gedecoreerd met een decoratief papier met bloemmotief. De hoeken van de band werden gedecoreerd met vergulde hoekjes. Bij het vastnemen van het boekblok is onmiddellijk duidelijk dat de basisvorming van het boekblok professioneel gemaakt is, wat het boekblok zeer stabiel maakt.

Eervolle vermeldingen waren er nog voor Eveline Braeckman en Armand Adriaenssens.

De tip van Jean

Bekleding in linnen koop je doorgaans met een papieren cachering, war wil zeggen dat het linnen op een laagje papier bevestigd is, wat het verlijmen van het linnen aanzienlijk vergemakkelijkt. Het papier vangt immer de lijm op, zodat deze niet in het linnen trekt, wat onvermijdelijk leidt tot vuile vlekken.

Soms kan het echter gebeuren dat het linnen niet voorzien is van een laagje papier, vaak omdat je zelf een leuke stuk textiel gevonden hebt dat je graag als bekledingsstof wenst te gebruiken. Om een dergelijke bekledingsstof in te lijmen, lijm je niet rechtstreeks om het linnen, maar voorzie je een glad oppervlak (zinken of glazen plaat) dun in met stijfsellijm en leg de bekleding hier voorzichtig op zonder aandrukken. Wanneer je het linnen er terug afneemt, is het voorzien van een dun laagje lijm en kan je het voorzichtig aanbrengen op je boekband.

Wij danken onze sponsors

La Route du Papier

spri – bvba

Fournitures pour la restauration et la conservation Benodigdheden voor restauratie en conservatie
Restauration de livres et œuvres d'art sur papier Restauratie van boeken en grafiek

Gemeente Grimbergen

cultuurcentrum
strombeek
grimbergen

Delcorde & Wilberz
Sleeckxlaan 44 - 1040 Brussel

ATELIER DE GANZENWEIDE
Rob Koch – Uithoorn
www.ganzenweide.nl

Marie Colyn
Waterloosesteenweg 1112, 1180 Brussel
www.reliureartisanale.charlotte-christiaens.be

Gebonden Nieuws

Brabantse
boekbindersgilde VZW
O.N. 460 621 623
CC Strombeek
Gemeenteplein
1853 Strombeek-Bever

Nuttige info

Voorzitter: Joël Blockx
tel: 0475 71 65 58
joelblockx@hotmail.com

Secretaris: Boris Horemans
tel: 0472 49 80 08
brabantse.boekbindersgilde@gmail.com

Bestuur: Joël Blockx (voorzitter), Boris Horemans (secretaris), Danny Moons (penningmeester), Jean De Rése (ondervoorzitter-materiaalmeester), Armand Adriaenssens (erevoorzitter-bestuurslid), Theo Blancquaert (Bibliothecaris), Danny Moons (Public Relations), Patrick Schelfthout (bestuurslid), Hugo Willems-Demunck (bestuurslid).

Wie zelf teksten wil aanbieden voor het Gebonden Nieuws, of een advertentie wil plaatsen, kan contact opnemen met de secretaris van de gilde.

Bezoek ook onze webstek: www.boekbinden.be